

Imię i nazwisko:

Adres zamieszkania:

Adres e-mail / tel. kontaktowy (opcjonalnie):

Data: :

Do:

Burmistrz Miasta i Gminy Sobótka

ul. Rynek 1

55-050 Sobótka

srodowisko@sobotka.pl

Dotyczy:

Uwagi i wnioski w ramach udziału społeczeństwa w postępowaniu administracyjnym dotyczącym wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji polegającej na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów z tworzyw sztucznych i metali w otulinie Ślężańskiego Parku Krajobrazowego.

Szanowny Panie Burmistrzu,

działając na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), w związku z toczącym się postępowaniem dotyczącym wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanej inwestycji polegającej na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów z tworzyw sztucznych oraz metali, zgłaszam niniejszym uwagi i wnioski do przedmiotowego postępowania.

ASPEKTY PRZYRODNICZE I ŚRODOWISKOWE

- **Sprzeciw wobec lokalizacji inwestycji w otulinie Ślężańskiego Parku Krajobrazowego.**

Inwestycja zlokalizowana jest w otulinie Ślężańskiego Parku Krajobrazowego. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, otulina to strefa ochronna mająca zabezpieczać obszar chroniony przed zagrożeniami wynikającymi z działalności człowieka. Planowana inwestycja stanowi realne zagrożenie dla funkcji ochronnych otuliny i jest sprzeczna z celami, dla których ją ustanowiono.

Zgodnie z orzecnictwem sądów administracyjnych, otulina parku krajobrazowego podlega ochronie prawnej – a inwestycje w jej obrębie muszą być analizowane z uwzględnieniem wpływu na cały obszar chroniony.

W wyroku z dnia 24 listopada 2005 r., sygn. akt IV SA/Wa 1640/05, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie jednoznacznie stwierdził, że:

„otuliny rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych są objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody (...), a w postępowaniu uzgadniającym należy badać ewentualne zagrożenia, jakie inwestycje proponowane w otulinie spowodowałyby dla obszaru chronionego”.

Ponadto, sąd wskazał, że:

„obszaru objętego ochroną nie należy interpretować jedynie jako form ochrony przyrody określonych w art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody”.

W uzasadnieniu prawnym tego orzeczenia przyjęto wykładnię, zgodnie z którą **otulina stanowi integralny element systemu ochrony przyrody**, a jej ustanowienie nie ma charakteru symbolicznego, lecz realny i funkcjonalny.

Sąd podkreślił, że:

„zgodnie z definicją otuliny zawartą w art. 5 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody, jest ona strefą ochronną, graniczącą z formą ochrony przyrody, wyznaczoną indywidualnie dla tej formy w celu zabezpieczenia jej przed zagrożeniami wynikającymi z działalności człowieka”.

W konsekwencji:

„skoro ustawodawca w art. 16 ust. 2 ustawy przewidział możliwość wyodrębnienia dla parku krajobrazowego otuliny, to należy przyjąć, iż w sytuacji jej utworzenia, realizacja celów jakim ona ma służyć może nastąpić jedynie wówczas, gdy otulina będzie podlegała ochronie. Przy przyjęciu więc, iż otulina nie podlega żadnej ochronie, niezasadnym byłoby jej tworzenie”.

Inwestycje realizowane w otulinie parku krajobrazowego muszą być analizowane nie tylko pod kątem ich wpływu na teren działki inwestycyjnej, ale przede wszystkim pod względem ryzyka dla całego obszaru chronionego, którego otulina ma za zadanie chronić. Dlatego też planowana inwestycja firmy MGS HANDEL sp. z o.o., ze względu na lokalizację w otulinie Śląskiego Parku Krajobrazowego, powinna być traktowana jako szczególnie ryzykowna i wymaga odmowy wydania decyzji środowiskowej lub co najmniej głębszej, niezależnej analizy skutków środowiskowych z uwzględnieniem powyższego orzeczenia.

- Planowana inwestycja jest spreczna z celami ochrony przyrody wynikającymi z Planu Ochrony Śląskiego Parku Krajobrazowego.

W rozdziale 3 Planu Ochrony zidentyfikowano jako zagrożenie presję urbanizacyjną w bezpośrednim otoczeniu Parku, która prowadzi do fragmentacji terenów otwartych, zmniejszenia różnorodności biologicznej, zwiększenia ładunku zanieczyszczeń oraz zanikania siedlisk rzadkich i chronionych gatunków.

Realizacja zakładu przetwarzania odpadów wpisuje się w ten typ zagrożenia — zwiększa presję inwestycyjną, przyczynia się do degradacji krajobrazu i może powodować emisję szkodliwych substancji do środowiska. Działania takie stoją w sprzeczności z celami ochrony Parku i powinny być jednoznacznie ograniczane, nie zaś wspierane poprzez decyzje środowiskowe.

Podkreślenia wymaga, że Plan Ochrony Śląskiego Parku Krajobrazowego został ustanowiony na mocy Uchwały nr XVI/331/11 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 października 2011 r., co nadaje mu rangę aktu prawa miejscowego. Oznacza to, że jego zapisy mają charakter wiążący i powinny być bezwzględnie uwzględnione przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zwłaszcza na obszarach przylegających do parku krajobrazowego.

załącznik: UCHWAŁA NR XVI/331/11 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO z dnia 27 października 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Śląskiego Parku Krajobrazowego <https://edzienniki.duw.pl/legalact/2011/4508/>

- Planowana inwestycja jest niezgodna z ustaleniami dwóch audytów krajobrazowych województwa dolnośląskiego, sporządzonych przez Instytut Rozwoju Terytorialnego:
 - dla krajobrazu priorytetowego Masyw Ślęży (kod: 02-332.13-03),
 - oraz dla krajobrazu priorytetowego Sobótka (kod: 02-332.13-05).

Oba dokumenty klasyfikują te obszary jako **krajobrazy priorytetowe**, czyli najbardziej wartościowe krajobrazowo, historycznie i przyrodniczo w skali województwa.

Audyt dla Sobótki obejmuje m.in. otulinę Śląskiego Parku Krajobrazowego, tereny o funkcji mieszkaniowej, zabudowę historyczną i zieleń urządzoną.

W obu audytach znajdują się jednoznaczne rekomendacje i zakazy, które pozostają w sprzeczności z lokalizacją zakładu przetwarzania odpadów. Obejmują one m.in.:

- Zakaz wyznaczania terenów pod lokalizację obiektów produkcyjnych i inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w tym przemysłu przetwórstwa odpadów,

- Zalecenie utrzymania dotychczasowego użytkowania terenów – mieszkaniowego, rolniczego, zieleni i rekreacji – bez przekształceń na funkcje przemysłowe,
- Ochronę krajobrazów kulturowych, historycznego układu urbanistycznego oraz obiektów zabytkowych i dominant krajobrazowych (np. kościołów, rynku, osi widokowych),
- Zachowanie proporcji terenów otwartych i zabudowanych, a także zakaz zaburzania panoram i osi widokowych – zabudowa przemysłowa w tym miejscu jest niedopuszczalna,
- Obowiązek przeprowadzenia analiz widokowych i krajobrazowych przed każdą inwestycją – ich brak stanowi istotny brak formalny.

Ponadto audyty:

- wskazują potrzebę utworzenia obszaru chronionego krajobrazu w otulinie Ślązańskiego Parku Krajobrazowego, w celu wzmocnienia ochrony walorów krajobrazowych, kulturowych i przyrodniczych,
- klasyfikują Sobótkę jako miejscowość o zachowanym układzie historycznym, szczególnie narażoną na degradację pod wpływem rozproszonych lub niekontrolowanych inwestycji.

Dla inwestycji tak uciążliwej jak zakład przetwarzania odpadów, której oddziaływanie dotyczy nie tylko środowiska, ale też tożsamości miejsca, dziedzictwa kulturowego i gospodarki turystycznej, brak zgodności z audytami krajobrazowymi stanowi kluczowy argument przeciwko jej realizacji.

Oba dokumenty mają charakter oficjalnych, planistycznych opracowań regionalnych, sporządzonych na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2003 nr 80 poz. 717 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. Audyty są dokumentami wiążącymi przy podejmowaniu decyzji środowiskowych i przestrzennych.

Zakaz inwestycji przemysłowych i mogących znacząco oddziaływać na środowisko:

- *„Nie wyznaczać stref produkcji przemysłowej, górnictwa, usług wielkopowierzchniowych oraz zabudowy gospodarczej.”*
(Audyty Masywu Śląży, sekcja I.2.B, str. 11)
- *„Unikać lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie krajobrazu priorytetowego.”*
(Audyty Masywu Śląży, sekcja I.2.B, str. 11)
- *„Nie przekształcać terenów mieszkaniowych, rekreacyjnych, zieleni i rolniczych w funkcje przemysłowe.”*
(Audyty Sobótki, sekcja I.2.B, str. 5)

Ochrona osi widokowych, dominant i proporcji przestrzeni:

- „Zachować osie widokowe na dominanty krajobrazowe – w tym Masyw Ślęży i obiekty sakralne.”
(Audyt Masywu Ślęży, sekcja D.3.1, str. 20)
- „Unikać lokalizacji zabudowy produkcyjnej w polach ekspozycji krajobrazowej.”
(Audyt Masywu Ślęży, sekcja D.3.1, str. 20)
- „Zachować historyczną linię zabudowy oraz proporcje terenów otwartych i zabudowanych.”
(Audyt Sobótki, sekcja I.2.C, str. 6)

Obowiązek analiz widokowych:

- „Przed realizacją inwestycji należy przeprowadzić analizę widokową i ocenę wpływu na krajobraz.”
(Audyt Masywu Ślęży, sekcja I.2.C, str. 14)
- „Brak takich analiz należy traktować jako poważny brak formalny.”
(Audyt Masywu Ślęży, sekcja I.2.C, str. 14)

Wnioski ochronne i potrzeba zachowania tożsamości przestrzeni:

- „Zaleca się utworzenie obszaru chronionego krajobrazu obejmującego otulinę Ślężańskiego Parku Krajobrazowego i tereny wschodnie Sobótki, celem wzmocnienia ochrony przed presją inwestycyjną.”
(Audyt Sobótki, sekcja II, str. 7)
- „Presja inwestycyjna stanowi realne ryzyko dla integralności i wartości krajobrazowych.”
(Audyt Sobótki, końcowa sekcja: Zagrożenia i ryzyka, str. 10)

Załączniki:

1. „Audyt krajobrazowy województwa dolnośląskiego. Krajobraz priorytetowy: Masyw Ślęży kod 02-332.13-03”, Instytut Rozwoju Terytorialnego, Wrocław 2022
<https://geoportal.dolnyslask.pl/imap/MapsInfo/AudytKrajobrazowy/Zeszyty/02-332.13-03.pdf>
 2. „Audyt krajobrazowy województwa dolnośląskiego. Krajobraz priorytetowy: Sobótka kod 02-332.13-05”, Instytut Rozwoju Terytorialnego, Wrocław 2022
<https://geoportal.dolnyslask.pl/imap/MapsInfo/AudytKrajobrazowy/Zeszyty/02-332.13-05.pdf>
- Zgodnie z art. 62 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, ocena oddziaływania na środowisko powinna uwzględniać kompleksowy wpływ inwestycji – zarówno bezpośredni, jak i pośredni – na środowisko, ludzi i dziedzictwo kulturowe.

Zgodnie z art. 62 ust. 1 ustawy „ocenowej”, w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko należy określić, przeanalizować oraz ocenić bezpośredni i pośredni wpływ inwestycji na:

- środowisko oraz ludność, w tym zdrowie i warunki życia ludzi,
- dobra materialne,
- zabytki,
- krajobraz, w tym krajobraz kulturowy,
- wzajemne oddziaływanie między elementami środowiska.

W kontekście planowanego przedsięwzięcia, istnieje ryzyko znaczącego oddziaływania co najmniej na cztery z powyższych elementów:

- zdrowie i warunki życia mieszkańców (m.in. przez hałas, zapach, wzmożony transport),
- dobra materialne (spadek wartości nieruchomości),
- krajobraz kulturowy (otulina parku krajobrazowego o walorach turystycznych i historycznych),
- oraz ekosystemy – poprzez ingerencję w strukturę krajobrazu i zakłócenie równowagi przyrodniczej.

Brak wnikliwej analizy tych zagrożeń narusza art. 62 ustawy ooŚ i stanowi podstawę do odmowy wydania decyzji środowiskowej.

- **Inwestycja może trwale naruszyć lokalne siedliska przyrodnicze, wpłynąć negatywnie na lokalną florę, faunę oraz walory krajobrazowe regionu.**

Zaburzenia w strukturze krajobrazu oraz potencjalna presja na florę i faunę mogą prowadzić do utraty cennych zasobów przyrodniczych. To także zagrożenie dla integralności przyrodniczej Ślęzańskiego Parku Krajobrazowego i jego otoczenia.

W szczególności należy zwrócić uwagę, że w bezpośrednim obszarze oddziaływania planowanej inwestycji stwierdzono obecność gatunku chronionego – rzekotki drzewnej (*Hyla arborea*), objętej ścisłą ochroną gatunkową na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. (Dz.U. 2014 poz. 1348).

Rzekotka drzewna, związana z wilgotnymi siedliskami, zadrzewieniami i użytkami zielonymi, stanowi wskaźnik dobrego stanu środowiska przyrodniczego, a jej występowanie potwierdza dużą wrażliwość ekosystemów na ingerencję inwestycyjną.

Planowana inwestycja niesie ze sobą zagrożenia dla lokalnej populacji tego gatunku:

- utrata lub fragmentacja siedlisk i lęgówisk,
- emisja hałasu i pyłów,
- zmiana stosunków wodnych,
- a przede wszystkim znaczący wzrost ruchu samochodów ciężarowych, który może prowadzić do wzrostu śmiertelności rzekotek w okresach migracji i rozrodu.

Płazy są szczególnie podatne na śmierć pod kołami pojazdów, zwłaszcza podczas wiosennych i jesiennych migracji między siedliskami lęgowymi a miejscami żerowania. Intensywny ruch drogowy związany z działalnością zakładu przetwarzania odpadów stanowi bezpośrednie, fizyczne zagrożenie dla ich przetrwania.

- Ryzyka związane z przetwarzaniem szerokiego katalogu odpadów, w tym niebezpiecznych oraz ryzyko skażenia wód gruntowych i powierzchniowych.

Planowana inwestycja dotyczy m.in.:

- budowy kruszarek do wytwarzania przemiału z odpadów tworzyw sztucznych
- zbierania odpadów z tworzyw sztucznych oraz metali, w tym miedzi i aluminium

Procesy technologiczne związane z mechanicznym rozdrabnianiem i magazynowaniem odpadów niosą za sobą znaczne ryzyko przedostania się substancji szkodliwych, w tym mikroplastików lub metali ciężkich do środowiska, w tym skażenia wód gruntowych.

Realizacja tej inwestycji, bez gwarancji pełnej szczelności systemów magazynowania oraz skutecznej kontroli zagrożeń chemicznych, może prowadzić do długofalowego i trudnego do odwrócenia skażenia środowiska, w tym skażenia wód gruntowych, co niesie poważne konsekwencje ekologiczne i społeczne dla mieszkańców gminy oraz obszaru chronionego.

W raporcie OOŚ wymieniono kody odpadów obejmujące nie tylko typowe tworzywa sztuczne, ale również odpady niebezpieczne (np. 15 01 10* – opakowania z pozostałościami substancji niebezpiecznych). Przetwarzanie takich odpadów wiąże się z ryzykiem emisji substancji toksycznych, skażenia gleby, wód i powietrza oraz powstawania odorów.

Odpady niebezpieczne – zagrożenia:

„Odpady oznaczone gwiazdką, takie jak 15 01 10*, są klasyfikowane jako niebezpieczne i mogą zawierać pozostałości substancji toksycznych (chemikalia, farby, pestycydy). Przetwarzanie takich odpadów musi odbywać się w warunkach ścisłego nadzoru, a każda awaria może prowadzić do poważnych skutków zdrowotnych i środowiskowych (por. „Zagrożenia związane z magazynowaniem i przetwarzaniem odpadów niebezpiecznych”, PIB, 2021).”

Zmieszane odpady komunalne – nieprzewidywalność składu:

„Kod 20 03 01 (zmieszane odpady komunalne) obejmuje odpady o nieprzewidywalnym składzie, które mogą zawierać zarówno substancje organiczne, jak i chemikalia, metale ciężkie czy mikroplastiki. Przetwarzanie tej frakcji bez szczegółowej segregacji zwiększa ryzyko emisji szkodliwych substancji do środowiska (por. Europejska Agencja Środowiska, EEA Report No 2/2021).”

- Inwestycja będzie generować hałas i pyły.

Planowana działalność obejmuje wykorzystanie kruszarek oraz innych urządzeń do mechanicznego przetwarzania odpadów tworzyw sztucznych i metali, a także ich zbieranie, transport i magazynowanie. Wiąże się to z nieuniknionym powstawaniem hałasu, zapylenia i emisji zanieczyszczeń powietrza, szczególnie w bezpośrednim otoczeniu inwestycji. Hałas i zapylenie to czynniki szkodliwe, szczególnie uciążliwe w pobliżu terenów zamieszkałych oraz cennych przyrodniczo.

ASPEKTY PLANISTYCZNE

- Istnieje rozbieżność pomiędzy MPZP a Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Istnieje rozbieżność pomiędzy Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego (MPZP) a Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sobótka (Studium), co budzi poważne wątpliwości co do zgodności planowanej inwestycji z celami polityki przestrzennej gminy.

Choć planowana inwestycja może być formalnie zgodna z zapisami MPZP, pozostaje sprzeczna z założeniami Studium, które wyznacza dla tego terenu przede wszystkim funkcję mieszkaniową oraz uwzględnia szereg kluczowych uwarunkowań, m.in.:

- stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony,
- stan środowiska, w tym wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym również krajobrazu kulturowego,
- dziedzictwo kulturowe, zabytki oraz dobra kultury współczesnej.

Znaczenie Studium:

Zgodnie z art. 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium nie ma charakteru aktu prawa miejscowego, ale stanowi **podstawowy dokument strategiczny gminy**, określający zasady polityki przestrzennej i kierunki zagospodarowania. MPZP musi być z nim zgodny przy uchwalaniu — co oznacza, że Studium wyznacza kontekst i granice racjonalnego gospodarowania przestrzenią, także przy ocenie zgodności planowanych inwestycji ze strategią rozwoju gminy.

Planowana inwestycja, mimo technicznej zgodności z MPZP, narusza ustalone w Studium cele ochrony środowiska, ładu przestrzennego i funkcji mieszkaniowej tego obszaru. Prowadzenie działalności przemysłowej związanej z przetwarzaniem odpadów w tym miejscu może prowadzić do nieodwracalnego konfliktu przestrzennego i społecznego, a także obniżenia jakości życia mieszkańców oraz utraty walorów krajobrazowo-kulturowych regionu.

ASPEKTY SPOŁECZNE I EKONOMICZNE

- **Zagrożenia zdrowotne:**

Procesy mechanicznego przetwarzania tworzyw sztucznych będą generować emisję mikroplastików i pyłów, które są uznawane za poważne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska. Według przeglądu naukowego opublikowanego w Science of The Total Environment (2022), mikroplastiki mogą przenikać do wód, gleby i powietrza, a ich wpływ na zdrowie człowieka jest coraz lepiej udokumentowany.

- **Przedsięwzięcie stoi w sprzeczności z funkcją turystyczno-rekreacyjną regionu i spowoduje spadek atrakcyjności turystycznej gminy Sobótka.**

Ślęza i jej otoczenie to miejsce o unikatowej wartości kulturowej i krajobrazowej, odwiedzane przez tysiące osób. Obecność zakładu odpadów godzi w ten wizerunek.

- **Inwestycja spowoduje spadek jakości życia mieszkańców.**

Codzienna obecność uciążliwej działalności gospodarczej, w tym hałas, zapach, ruch ciężkich pojazdów oraz niepokój związany z sąsiedztwem zakładu przetwarzania odpadów znacząco obniżają komfort życia i poczucie bezpieczeństwa.

- **Brak istotnych korzyści dla lokalnej społeczności.**

Inwestycja nie tworzy zauważalnych miejsc pracy ani wartości dodanej dla mieszkańców, przy jednoczesnym wzroście ryzyk środowiskowych.

Zanieczyszczenia, hałas i pogorszenie krajobrazu mogą skutecznie odstraszać turystów, co osłabi gospodarkę lokalną.

- **Realizacja inwestycji może skutkować obniżeniem wartości nieruchomości w sąsiedztwie.**

Sąsiedztwo przemysłu przetwarzającego odpady wpływa negatywnie na atrakcyjność działek i budynków mieszkalnych, zarówno w kontekście zamieszkania, jak i inwestycji.

UWAGI do postanowienia RDOŚ we Wrocławiu z dnia 14 maja 2025 r., znak WOOŚ.4221.32.2024.RB.16, uzgadniającego warunki przedsięwzięcia pn.: „Budowa instalacji do przetwarzania odpadów z tworzyw sztucznych oraz prowadzenie zbierania odpadów”

a. dotyczące uzgodnionych warunków na etapie realizacji przedsięwzięcia:

Zapis w pkt. 1:

„Rozpoczęcie prac budowlanych (ziemnych) w terminie od 1 marca do 31 sierpnia poprzedzić kontrolą z udziałem specjalisty ornitologa, który dokona oglądu terenu pod kątem występowania gniazd chronionych gatunków ptaków, a w sytuacji stwierdzenia ich występowania wskaże dopuszczalny termin prowadzenia prac. W pozostałym okresie (od 1 września do końca lutego) ww. kontrola nie jest wymagana”

błędnie zakłada, że w okresie od 1 września do końca lutego nie istnieje ryzyko (zasada przestrogi!) występowania gniazdowania ptaków objętych ochroną. Art. 52 ustawy o ochronie przyrody oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt zabrania niszczenia siedlisk i ostoi – niezależnie od okresu kalendarzowego. Wiele gatunków może korzystać z dziupli, gniazd i kryjówek poza sezonem lęgowym. Ich nieświadome zniszczenie, nawet poza formalnym okresem lęgowym, stanowiłoby naruszenie przepisów ochronnych. Ponadto, niektóre ptaki w wyniku zmian klimatycznych przesuwają okresy lęgowe, co czyni sztywne ramy czasowe niewystarczającym środkiem ochronnym. Należy zmienić brzmienie zapisu, tak aby każdorazowe rozpoczęcie prac ziemnych, niezależnie od pory roku, było poprzedzone kontrolą ornitologiczną, której celem będzie identyfikacja potencjalnych miejsc lęgowych ptaków objętych ochroną.

Zapis w pkt. 2 dotyczący ochrony zwierząt przed pułapkami terenowymi

„Nie rzadziej niż raz dziennie (w trakcie realizacji inwestycji) kontrolować wykopy oraz inne miejsca mogące stanowić pułapki dla zwierząt: płazów, gadów i innych małych ssaków (ze szczególnym uwzględnieniem okresu migracji i rozrodu, tj. od 15 marca do 15 października), a znajdujące się w nich zwierzęta niezwłocznie odławiać i wypuszczać poza obszar inwestycji, przy czym ostatnią kontrolę obecności zwierząt w wykopach przeprowadzić bezpośrednio przed zasypaniem wykopów”

jest nieprecyzyjny i niewystarczający pod względem:

- częstotliwości kontroli („raz dziennie” to zbyt rzadko – zwierzęta, które dostaną się do wykopu we wczesnych godzinach porannych, mogą nie przeżyć do wieczornej kontroli, zwłaszcza w czasie upałów),
- oraz nieokreślonego miejsca przenoszenia odłowionych osobników – sformułowanie „poza obszar inwestycji” jest zbyt ogólne i może prowadzić do błędów, tj. brak

wskazania konkretnego miejsca przeniesienia zagraża skuteczności ochrony przyrody. Zwierzęta powinny być przenoszone:

- do siedlisk tego samego typu i w możliwie bliskiej odległości (maksymalnie kilka kilometrów),
- najlepiej na podstawie wcześniejszej inwentaryzacji siedliskowej lub w konsultacji z herpetologiem.

Wskazane jest również stosowanie tymczasowych zabezpieczeń (pochylnie, deski, rampy) umożliwiających zwierzętom samodzielne opuszczenie wykopów.

Zapis w pkt. 3:

„Wzdłuż obszaru inwestycji sąsiadującego od zachodniej strony z terenem zielonym, wykonać na stałe płotek herpetologiczny. Płotek wykonać ze szczelnego materiału np. z siatki (o oczkach maksymalnie 5mm), agrotkaniny lub geotkaniny. Ogrodzenie winno mieć wysokość nie mniejszą niż 50 cm i być zakopane na głębokość min. 10-15 cm oraz posiadać wygięcie górnej krawędzi o szerokości nie mniejszej niż 10 cm skierowane w kierunku przeciwnym do terenu inwestycji, a zewnętrzne końce płotków winny mieć zakończenie U-kształtne”

jest niewystarczający, ponieważ:

- ogranicza jego zasięg jedynie do jednej strony inwestycji (zachodniej) i nie przewiduje (zasada przezorności!) sposobu reagowania na ewentualne przypadki migracji zwierząt od innych stron inwestycji,
- nie zawiera obowiązku regularnej kontroli stanu technicznego i skuteczności ogrodzenia na tym etapie realizacji przedsięwzięcia

Funkcja ochronna płotka herpetologicznego jest skuteczna tylko, jeśli bariera tworzy ciągłą linię ograniczającą dostęp płazów i gadów do całej strefy zagrożenia. Ograniczenie płotka tylko do jednej strony może okazać się bezużyteczne, jeżeli zwierzęta migrują także z innych kierunków. Ogrodzenia powinny być objęte systematycznym monitoringiem technicznym i przyrodniczym – przynajmniej raz w tygodniu lub częściej w okresach wzmożonej migracji, w celu usuwania ewentualnych uszkodzeń i zapewnienia pełnej szczelności.

Zapis w pkt. 4:

„Zaplecze budowy, powierzchnia magazynowania materiałów budowlanych oraz sprzęt budowlany lokalizować w odległości nie mniejszej niż 10 m od sąsiadującego od wschodniej strony rowu melioracyjnego”

dopuszczający lokalizowanie zaplecza budowy, materiałów budowlanych oraz sprzętu budowlanego w odległości co najmniej 10 metrów od rowu melioracyjnego od strony

wschodniej jest niewystarczający dla zapewnienia skutecznej ochrony wód i przyległych siedlisk przyrodniczych związanych z ciekami wodnymi. Odległość 10 m nie zabezpiecza w wystarczającym stopniu przed spływem powierzchniowym zanieczyszczeń (oleje, paliwa, cement, osady budowlane) do cieku. Dodatkowo należy zapewnić skuteczne zabezpieczenia przed spływem zanieczyszczeń do cieku, stosując np. tymczasowe rowy opaskowe lub wały ziemne, albo inne bariery sorpcyjne. Uzgodnienia należy uzupełnić także o zapis o całkowitym zakazie mycia sprzętu, tankowania oraz magazynowania substancji niebezpiecznych w tej strefie.

Zapis w pkt. 5

„Prace budowlane wykonywać wyłącznie w porze dziennej, tj. w godzinach od 6.00 do 22.00”

dopuszczający prowadzenie prac budowlanych przez 16 godzin dziennie, od godziny 6:00 do 22:00, pomija potrzeby i prawa okolicznych mieszkańców do spokoju, odpoczynku i życia w warunkach niezagrażających zdrowiu psychicznemu i fizycznemu. Tak długi i intensywny okres dozwolonej aktywności budowlanej jest nieproporcjonalny do lokalnych uwarunkowań społecznych. Prace budowlane należy prowadzić wyłącznie w godzinach od 7:00 do 19:00, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy oraz niedziel, po wcześniejszym poinformowaniu mieszkańców o harmonogramie robót, z ograniczeniem hałaśliwych prac (np. wiercenie, użycie młotów) do godzin 8:00–17:00. Uzgodnienia należy uzupełnić także o zapis o obowiązku przestrzegania dopuszczalnych poziomów hałasu określonych w rozporządzeniu.

Zapis dopuszczający prowadzenie prac budowlanych przez 16 godzin dziennie, od godziny 6:00 do 22:00 jest tym bardziej niezrozumiały, że założono (co opisano m.in. w uzasadnieniu do postanowienia), że *„Prace budowlane i montażowe wykonywane będą w porze dziennej”*.

Zapis w pkt. 6:

„Odpady magazynować selektywnie, w miejscach do tego przeznaczonych, w sposób zapobiegający przedostaniu się ich do środowiska (rozwieranie, wycieki)”

jest zbyt lakoniczny i niewystarczająco szczegółowy, by zapewnić skuteczną ochronę wód, gleby oraz fauny i flory. W obecnej formie pozostawia zbyt duże pole do uznaniowości wykonawcy i nie wskazuje standardów zabezpieczeń. Nie określono, w jaki sposób mają być zabezpieczane odpady przed rozwieraniem, wyciekami czy przesiąkaniem do gruntu – co w przypadku materiałów niebezpiecznych (smary, oleje, resztki zapraw, izolacji, czy substancji chemicznych) może prowadzić do skażenia gleby i wód gruntowych. Brakuje zapisu o obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów i posiadania odpowiednich kontenerów lub pojemników. Nie wskazano obowiązku

monitorowania lub dokumentowania gospodarowania odpadami ani obowiązku zgłaszania incydentów (np. rozlania olejów) do właściwego organu.

W zapisie w pkt. 7:

„Prowadzić działania ograniczające emisję pyłów z terenu przedsięwzięcia poprzez: zraszanie miejsc narażonych na pylenie wtórne (placów, drogi wewnętrzne), a także zabezpieczenie sypkich materiałów budowlanych (np. poprzez ww. zraszanie lub przykrycie)”

brakuje konkretnych standardów, częstotliwości działań, obowiązku dokumentacji oraz wskazania odpowiedzialności za ich realizację, przez co zapis może być traktowany wyłącznie jako ogólna rekomendacja, a nie realny wymóg środowiskowy.

W zapisie w pkt. 8:

„Wyjazd z terenu przedsięwzięcia na drogę publiczną należy regularnie zamiatać i zraszać nie dopuszczając do zanieczyszczenia drogi”

brakuje określenia częstotliwości zamiatania i zraszania.

b. dotyczące uzgodnionych warunków na etapie eksploatacji przedsięwzięcia:

Zapis w pkt. 1:

„Eksploatację zakładu, w tym ruch kołowy, prowadzić wyłącznie w porze dziennej, tj. pomiędzy godziną 6.00 a 22.00”

dopuszczający eksploatację zakładu i ruch kołowy w godzinach 6:00–22:00 jest nieadekwatny do lokalnych uwarunkowań społecznych, ponieważ w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycji znajduje się zabudowa mieszkaniowa. Godziny te będą generować nadmierny hałas i inne uciążliwości dla mieszkańców, szczególnie w godzinach porannych i wieczornych. Aktywność zakładu i transport ciężarowy w godzinach 20:00–22:00 naruszają standardy życia mieszkańców, którzy o tej porze spędzają czas w domach, kładą dzieci spać lub odpoczywają. Należy zaostrzyć zapisy dotyczące godzin pracy zakładu i transportu, z uwzględnieniem dobrostanu lokalnej społeczności. Eksploatacja zakładu oraz związany z nią ruch kołowy (transport materiałów, załadunki, rozładunki, przejazdy pojazdów ciężarowych i maszyn) powinny być prowadzone wyłącznie w dni robocze, w godzinach od 8:00 do 17:00, z wyłączeniem niedziel i dni ustawowo wolnych od pracy.

Zapis dopuszczający eksploatację zakładu i ruch kołowy w godzinach 6:00–22:00 jest tym bardziej niezrozumiały, że założono (co opisano m.in. w uzasadnieniu do postanowienia),

że „Praca zakładu prowadzona będzie w systemie jednozmianowym, w godzinach 6.00-14.00 lub 8.00-16.00 od poniedziałku do piątku)”.

Zapis w pkt. 12:

„Wykonany płotek herpetologiczny opisany w warunku nr 1.3. kontrolować minimum 3 razy w roku: wiosną (po okresie zimowym), w okresie letnim (lipiec, sierpień), jesienią (październik, listopad) oraz po nagłych wydarzeniach mogących spowodować uszkodzenie płotka (np. ulewne deszcze, grad). W razie stwierdzenia uszkodzeń wpływających na obniżenie skuteczności ww. płotka należy niezwłocznie dokonywać jego naprawy lub wymiany”

jest zbyt ogólny, trudny do skutecznej egzekucji i weryfikacji. Brakuje w nim jasno przypisanych obowiązków, formy kontroli oraz środków technicznych i organizacyjnych gwarantujących jego rzeczywistą funkcjonalność ochronną, w tym. np. obowiązku prowadzenia dokumentacji fotograficznej stanu płotka. Nie wskazano, kto konkretnie ma dokonywać kontroli – czy wymagana jest obecność specjalisty, np. herpetologa, czy wystarczy inwestor. Bez wskazania kompetencji osoby kontrolującej skuteczność płotka może być iluzoryczna. Brak obowiązku prowadzenia dokumentacji przeglądów – zapis nie nakłada obowiązku sporządzania protokołu, fotografii czy innego dowodu przeprowadzenia kontroli. To utrudnia nadzór organów ochrony środowiska i może prowadzić do prowadzenia kontroli w niewłaściwy sposób lub innych nadużyć. Nie ustalono ram czasowych dla napraw – zapis mówi o „niezwłoczności”, ale nie określa maksymalnego czasu reakcji, co może skutkować opóźnieniami trwającymi tygodniami bez konsekwencji. Zapis nie odnosi się do skuteczności ekologicznej płotka – np. w przypadku zarośnięcia, zapadnięcia gruntu czy zalania wodami opadowymi, płotek traci funkcję mimo że formalnie może być nieuszkodzony. Zapis należy uzupełnić o obowiązki, terminy i sposób udokumentowania kontroli, np. o wprowadzenie obowiązku przeprowadzenia kontroli każdorazowo po wystąpieniu ekstremalnych zjawisk pogodowych (ulewy, podtopienia, grad), a także obowiązku przeprowadzania kontroli przez osobę z doświadczeniem w zakresie ochrony herpetofauny (np. herpetologa lub ekologa/ ekoznawcy) i każdorazowo udokumentowana pisemnie w formie protokołu fotograficznego, zawierającego opis stanu technicznego, ewentualne uszkodzenia, działania naprawcze i podpis wykonującego. W przypadku stwierdzenia uszkodzeń wpływających na skuteczność płotka, naprawę należy wykonać nie później niż w ciągu np. 3 dni roboczych od momentu ich wykrycia. Dokumentację z kontroli należy archiwizować i udostępniać na żądanie RDOŚ, WIOŚ oraz innych uprawnionych organów nadzoru.

Zapis w pkt. 13:

„Nie oświetlać terenu inwestycji w porze nocnej w sposób ciągły. Stosować ciepłą barwę ciepłą barwę światła (maksymalnie do 3000 K). Oprawy oświetleniowe

montować w taki sposób, aby strumień światła padał bezpośrednio prostopadle do oświetlanej powierzchni”

jest niejednoznaczny – nie wiadomo, jak długo może trwać oświetlenie okresowe. Bez wyraźnych limitów czasowych lub technicznych (np. czujniki ruchu) przepis ten pozostaje nieweryfikowalny. Nie odniesiono się do natężenia światła ani zasięgu emisji – co oznacza, że można użyć bardzo silnych źródeł światła zgodnych z barwą i kierunkiem, ale nadal uciążliwych dla fauny i ludzi.

Wnoszę o doprecyzowanie zapisu i uzupełnienie go o konkretne wymogi eksploatacyjne, m.in.:

- Teren inwestycji nie może być oświetlany w porze nocnej (tj. od godz. 22:00 do 6:00) w sposób ciągły. Oświetlenie dopuszczalne wyłącznie w formie uruchamianej czasowo, np. za pomocą czujników ruchu lub harmonogramu, wyłącznie w przypadku konieczności zapewnienia bezpieczeństwa.
- Stosowane źródła światła muszą mieć temperaturę barwową nieprzekraczającą 3000 K oraz określone maksymalne natężenie światła na granicy działki.
- Oprawy oświetleniowe należy montować w sposób całkowicie eliminujący emisję światła poza teren inwestycji (np. przez zastosowanie przesłon kierunkowych).

c. do uzasadnienia postanowienia:

„(...) Planowane przedsięwzięcie planuje się zlokalizować poza granicami obszarów chronionych wymienionych w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (...). Inwestycja zlokalizowana jest w otulinie Ślężańskiego Parku Krajobrazowego [zgodnie z art. 5 pkt. 14 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody otulina nie jest formą ochrony przyrody, jednak stanowi ona strefę ochronną graniczącą z formą ochrony przyrody i wyznaczona jest indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka] (...)”.

Wnoszę o:

1. Odmowę wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanej inwestycji
2. Uwzględnienie głosu lokalnej społeczności oraz dokładne przedstawienie, w jaki sposób uwagi społeczeństwa zostały rozpatrzone.

Z poważaniem,

.....